

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 7468/2022
27.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Трифун Ашковић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Далиборка Марковић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужене ББ, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2770/20 од 16.12.2021. године, која је исправљена решењем тог суда од 01.02.2022. године, у седници одржаној 27.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2770/20 од 16.12.2021. године, која је исправљена решењем тог суда од 01.02.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Јагодини П 33/20 од 26.08.2020. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезане су тужене ВВ и ББ да солидарно тужиоцу исплате динарску противвредност износа од 104.686 евра са законском затезном каматом почев од 26.08.2020. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се обавезу тужене да му солидарно на досуђен износ из става првог изреке пресуде исплате камату коју прописује Европска централна банка почев од 22.11.2010. године до 23.12.2012. године, а од 24.12.2012. године до 26.08.2020. године према одредбама Закона о затезној камати, све рачунато у динарској противвредности према курсу НБС на дан исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке, тужене су ослобођене обавезе из става првог изреке пресуде уколико у државину и својину тужиоца без накнаде пренесу власништво на пословном простору у изградњи који се налази у Јагодини, улица ... број .., на првом спрату, површине 172,21м² и стану број 4 у истом објекту, на четвртом спрату, површине 80,80м², оба саграђана на кат. парцели број .. К.О. Јагодина, уписани у лист непокретности .. К.О. Јагодина. Ставом четвртим изреке, обавезане су тужене да

тужиоцу солидарно надокнаде трошкове парничног поступка у износу од 520.500,00 динара.

Апелациони суд у Крагујевцу је, пресудом Гж 2770/20 од 16.12.2021. године, која је исправљена решењем тог суда од 01.02.2022. године, ставом првим изреке, укинуо пресуду Вишег суда у Јагодини П 33/20 од 26.08.2020. године и одлучио тако што је ставом другим изреке, усвојио тужбени захтев тужиоца АА и обавезао ББ да тужиоцу исплати динарску противвредност износа од 104.686 евра са законском затезном каматом према одредбама Закона о затезној камати почев од 13.12.2018. године до исплате; ставом трећим изреке, одбио део тужбеног захтева тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена ББ да му на досуђени износ исплати камату коју прописује Европска централна банка од 22.11.2010. године до 23.12.2012. године, а од 24.12.2012. године до 13.12.2018. године, према одредбама Закона о затезној камати, све рачунато у динарској противвредности према курсу НБС на дан исплате; ставом четвртим изреке, одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужена ББ може ослободити обавезе ако у државину и својину тужиоца без накнаде пренесе власништво на пословном простору у изградњи који се налази у Јагодини, улица ... број .., на првом спрату, површине 172,21м² и стану број 4 у истом објекту, на четвртном спрату, површине 80,80м², саграђане на кат. парцели број .. К.О. Јагодина, уписани у лист непокретности .. К.О. Јагодина; ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка плати износ од 813.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију тужене, захтевајући накнаду за трошкове његовог састава.

Врховни суд је испитао побијану одлуку у смислу одредбе члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), па је оценио да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном након одржане расправе у смислу одредбе члана 383. став 4. ЗПП, парничне странке су у родбинским везама, јер је тужиоцу АА ВВ, сада пок. у односу на коју је поступак прекинут од стране другостепеног суда тетка, а тужена ББ сестра од тетке. Сада пок. ВВ и тужена су биле сувласнице на стамбеној згради и плацу у КО Јагодина и ради изградње новог објекта на том плацу исходовале су грађевинску дозволу у којој су оне означене као инвеститори. У изградњу новог објекта укључен је и син сада пок. ВВ, односно рођени брат тужене ББ, ГГ, који је у изградњи тог објекта био суфинансијер. У току 2009. године они су извршили деобу стамбених јединица у новоизграђеном објекту. ГГ је 12.03.2008. године са „Eurobank EFG“ а.д, као власник адвокатске канцеларије ГГ, закључио уговор о кредиту, који кредит је узет ради улагања у изградњу новог објекта. У циљу обезбеђења тог кредита установљена је хипотека на стамбеним јединицама – стану 14 и 18 и на пословном простору на првом спрату објекта, власништво сада пок. ВВ и

тужене ББ. Како обавезе из овог уговора нису измириване, банка је покренула поступак вансудског намирења по основу заложне изјаве и уписане хипотеке. Тада су се сада пок. ВВ и ББ, као и ГГ, обратили тужиоцу као свом блиском рођаку, ради позајмице новца потребног за намирење потраживања према банци. Тужилац је пристао да да позајмицу и 18.11.2010. године предао је новац ГГ, који је истога дана банци уплатио износ од 105.200 евра, након чега је дата изјава банке за брисање заложног права на наведеним непокретностима. Истога дана, између пок. ВВ и тужене ББ, као продаваца, које је заступао ГГ и тужиоца, као купца, закључен је уговор о купопродаји пословног простора и стана у објекту у улица ... број 4 Јагодини, који није судски оверен. Након тога, 22.11.2010. године, закључен је и судски оверен уговор о купопродаји између пок. ВВ, као суинвеститора продавца, коју је заступао ГГ, и тужиоца као купца, који је за предмет имао пословни простор у ... број 4, на четвртном спрату, површине 172,21м², власништво продавца и уговор о купопродаји закључен између тужене ББ, коју је заступао ГГ, и тужиоца као купца, који је за предмет имао стан број 14, површине 80,80м², на четвртном спрату истое зграде, власништво тужене. Правноснажном пресудом од 16.06.2016. године утврђена је ништавост ова два уговора, као симулованих правних послова. Тужиоцу није враћен позајмљени новац.

Другостепени суд је закључио да је тужилац 18.11.2010. године дао у зајам износ од 105.200 евра сада пок. ВВ, туженој ББ и ГГ, како би се спречила продаја непокретности које су биле у власништву тужених, које су заједнички изградиле тужене и ГГ, те да се ради о солидарним дужницима у смислу члана 414. Закона о облигационим односима. Стога је тужена, као један од солидарних дужника, дужна да тужиоцу исплати утужени износ који је преостало од позајмљеног износа, са припадајућом затезном каматом. По становишту другостепеног суда, тужена се заједно са осталим инвеститорима, неосновано обогатила за наведени износ у смислу члана 210. Закона о облигационим односима.

По оцени Врховног суда, правилна је одлука другостепеног суда, али из разлога који следе.

Одредбом члана 17. Закона о облигационим односима (ЗОО) прописано је да су стране у облигационом односу дужне да изврше своју обавезу и одговорне су за њено испуњење.

Одредбом члана 557. истог закона прописано је да се уговором о зајму обавезује зајмодавац да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или којих других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и истог квалитета.

Одредбом члана 562. ЗОО, прописано је да је зајмопримац дужан вратити у уговореном року исту количину ствари, исте врсте и квалитета (став 1).

У конкретном случају, тужилац је 18.11.2010. године по усменом уговору позајмио сада пок. ВВ, туженој ББ и непарничару ГГ износ од 105.200 евра ради измирења обавеза према банци по уговору о кредиту из 2008. године а како би се спречила продаја хипотекованих непокретности, власништво тужених. Како од позамјљеног износа утужени износ није враћен тужиоцу, то је насупрот ревизијским наводима тужене, она у обавези да тужиоцу овај новац врати са законском затезном

каматом на тај износ почев од дана подношења тужбе до исплате, у смислу члана 324. и 277. Закона о облигационим односима.

Нема битне повреде одредаба парничног поступка учињене пред другостепеним судом, јер је поступак прекинут само у односу на тужену ВВ због њене смрти у току расправе пред тим судом. Ово стога, што означене тужене нису нужни и јединствени супарничари, а једино у тој случају поступак би морао бити прекинут у односу на обе тужене.

Неосновано се ревизијом указује да је суд био везан правоснажном пресудом којом је утврђена ништавост уговора о купопродаји станова у изградњи, и чињеницом која је утврђена у том поступку да је уговор о зајму (који су наведени уговори прикрили) био закључен између тужиоца и непарничара ГГ. Ово стога што је материјална правоснажност ограничена само на одлуку садржану у изреци пресуде, у конкретном случају на утврђење ништавости уговора о купопродаји које су сада пок. ВВ и тужена ББ закључиле са тужиоцем, али правну снагу не стиче образложење пресуде. Стога је другостепени суд био властан да сам у овом поступку утврђује чињеницу између кога је закључен уговор о зајму.

Неосновано је и позивање тужене на анекс уговора о купопродаји из кога по мишљењу ревидента произлази да је зајам дат ГГ будући да је у њему утврђена обавеза ГГ да тужиоцу врати новац у року не краћем од 3 године и не дужем од 5 година и да плаћа камату на позајмљени износ од 5% годишње. Ово стога што је, насупрот ревизијским наводима, наведени анекс на коме није означен датум његовог сачињавања, закључен између ВВ, ББ и ГГ, који су у уговору означени као једна уговорна страна – суинвеститори – продавци, друге уговорне стране и тужиоца, као купца. У члану 1. овог анекса, ГГ се обавезао на исплату камате од 5%, али као адвокат. Све ово је у прилог правилности закључка другостепеног суда да је зајам дат и туженима и непарничару ГГ, који су солидарно преузели обавезу поврћаја зајма.

Врховни суд је ценио и остале наводе изјављене у ревизији, којима се не доводи у сумњу правилност и законитост побијане одлуке, због чега ти наводи нису посебно образлагани.

Правилна је и одлука о трошковима донета правилном применом одредаба чланова 153. и 154. ЗПП.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију, с обзиром да ови трошкови нису били потребни за вођење парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП, одучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**

